

Juhász Zsuzsanna

EGYES SZANKCIÓTANI FŐKÉRDÉSEK

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen
készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

A jelen oktatási segédanyag a kapcsolódó tananyagrészeket vázlatosan tekinti át. Az egyes témakörök részletes bemutatására ld. Juhász Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk, Iurisperitus, Szeged, 2020.

A kurzus alapadatai

A kurzus címe:	Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk
A tárgy jellege:	kollokviummal záródó előadás
Kurzus kódok:	BSV-JL-17/EN; BSV-JN-17
Tárgyfelelős tanszék:	SZTE Állam- és Jogtudományi Kar, Bűnügyi Tudományok Intézete
Oktató:	Dr. Juhász Zsuzsanna egyetemi docens
Elérhetőségek:	6721 Szeged, Bocskai u. 10-12. 14. szoba; Tel/Fax: (62) 343-474 E-mail: juhaszszs@juris.u-szeged.hu
Tantárgyi kreditpontok:	5
Követelmények:	tantárgyi követelmények a Coospace színterén

**Büntetőjogi szankciók és
végrehajtásuk
9. olvasólecke**

A kényszergyógykezelés

Időigény: 20 perc

**Dr. Juhász Zsuzsanna
SZTE ÁJTK
Bűnügyi Tudományok Intézete**

A kényszergyógykezelés fontosabb anyagi jogi szabályai

A kényszergyógykezelés egy *gyógyító* jellegű intézkedési nem, amely *önállóan, büntetés helyett* rendelhető el. Mellette büntetés kiszabására, illetve büntetés helyett önálló intézkedés (megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka) alkalmazására nem kerülhet sor.

A kényszergyógykezelés az intézkedések közül a legsúlyosabb szankciónak tekinthető, tekintettel arra, hogy a *személyi szabadság elvonásával jár* együtt.

A kényszergyógykezelés elrendelésének feltételei

- ❖ alkalmazására csak *beszámítási képességet kizáró kóros elmeállapotú* elkövetők esetén kerülhet sor;
- ❖ *személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó* büntetendő cselekmény elkövetése; (személy elleni erőszakos bcs-k: Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pont)
- ❖ *hasonló jellegű cselekmények elkövetésének a veszélye* (csak szándékos bűncselekmények esetén feltételezhető);
- ❖ az elkövetővel szemben *büntethetősége esetén 1 évet meghaladó tartamú szabadságvesztést kellene kiszabni*

Ha valamennyi elrendelési feltétel együttesen fennáll, a bíróság *kötelező jelleggel* elrendeli a vádlott kényszergyógykezelését

A kényszergyógykezelés tartama

2010. május 1-jétől a 2013. június 30. napjáig hatályban volt Btk. alapján az intézkedés határozott tartamú volt

- ❖ Jelenleg az intézkedés *határozatlan* tartamú = akkor kell megszüntetni, ha annak szükségessége már nem áll fenn.
- ❖ A kényszergyógykezelés szükségességét hivatalból a bv. bíró fogja felülvizsgálni. Ha nem

szünteti meg, a felülvizsgálatot 6 hónaponként kell megismételni.

- ❖ A büntetés-végrehajtási bírónak azt kell megvizsgálnia, hogy a kényszergyógykezelés elrendelésének alanyi jellegű feltételei továbbra is fennállnak-e, azaz:
 - - a kényszergyógykezelt személy meggyógyult-e,
 - - fennáll-e a bűnismétlés veszélye, illetve
 - - a társadalom védelme szempontjából indokolt-e az intézkedés további fenntartása.

Végrehajtási kérdés

Sajátosság: a kényszergyógykezeltet a bíróság kóros elmeállapot (Btk. 17. §), azaz büntethetőséget (bűnösséget) kizáró ok miatt felmenti, ezért **nem** minősül **elítéltnek**.

A büntetés-végrehajtási jogszabályok alapján: **egyéb jogcímen fogvatartott**

Önellenőrző kérdések

1. Mi a kényszergyógykezelés elsődleges, illetve másodlagos célja?
2. Miért tekinthető a kényszergyógykezelés határozatlan tartamú szankciónak?
3. Melyek a kényszergyógykezelés elrendelésének törvényi feltételei?
4. Elrendelhető-e a kényszergyógykezelés beszámítási képességet korlátozó kóros elmeállapotú személlyel szemben?
5. Milyen időközönként és kinek kell felülvizsgálni a kényszergyógykezelés fennállásának szükségességét?

Kötelező tananyag:

JUHÁSZ Zsuzsanna: Büntetőjogi szankciók és végrehajtásuk. Iurisperitus Kiadó, Szeged, 2020.

Ajánlott irodalom

PALLO József: A beszámítási képesség jogi megítélésének aspektusai. Börtönügyi Szemle 2009/4. 19–32. pp.

PALLO József: A kóros elmeállapotú bűnelkövetők kezelésével kapcsolatos nemzetközi elvárások. Börtönügyi Szemle 2009/3. 127-132. pp.